

ИЗБОРЕНЪ БЮЛЕТИНЪ

Органъ на Плѣвенската Работническа Социалдемократическа Партийна Организация.

ВРЪМЕНЕНЪ ЛИСТЪ
ИЗЛИЗА ВЪ ПЕТЪКЪ.

СТРУВА 5 СТ. ЕДИНЪ БРОЙ.

Всичко що се отнася до вѣстника да се изпраща на адресъ:
Т. Лукановъ — Плѣвень.

4644

„ИЗБОРЕНЪ БЮЛЕТИНЪ“

е врѣмененъ листъ. Съ знанието и разрѣшението на централния комитетъ на българ. работническа социалдемократическа партия, Плѣвенската организация на сжщата партия започва издаването му седмично, за да го спрѣ седмица слѣдъ и боритѣ. Тѣй, въ послѣдующитѣ избори, нашия бюлетинъ ще се появи заеднѣ съ указа за назначаване изборитѣ и, слѣдъ като направи баланса на борбата и посочи пътя до-нататѣкъ за работницитѣ, той ще спрѣ до откриваето на нова послѣдующа изборна борба. Както и името му показва, този листъ ще бжде бюлетинъ на изборната борба. Той ще означава ходѣтъ, развитието на изборната борба въ района на Плѣвенския работнически свѣтъ особно, а тѣй сжщо, въ кратко и за по-всѣщото, и въ цѣлата страна. Той ще означава движенieto въ лагера на нашитѣ противници, както и това въ нашата страна. Това той ще прави като го и освѣтлява отъ становището на социалната демокрация; като поставя и разяснява ржководнитѣ начала на нашата борба и като излага исканията около които трѣбва да се згрупира въ борбата работницитѣ-избиратели и около които трѣбва да се сплотятъ всички работници за една организирана и планомерна борба, толкова по-плодоносна, колкото е по-съзнателна и по-масова.

Отъ казаното слѣдва, че изборния ни бюлетинъ ще бжде едно оржжие на мѣстната партийна социалдемократическа организация, което нейния мѣстенъ комитетъ ще употребява въ послѣдователностъ на общопартийнитѣ тактики и принципи, опредѣлени въ нашитѣ конгреси за да се използватъ изборнитѣ борби още по-добрѣ за издигане класовото съзнание и сплотяване на работническата маса въ района на Плѣв. раб. свѣтъ, та да може по-правилно и по-скоро да израстне могущата класова пролетарска организация, която ще донесе и на българскитѣ работници по-свѣтълъ день, по-сносенъ животъ и която, заедно съ братскитѣ организации по цѣлата земя, ще даде свободата на труда.

Участието ни въ изборитѣ за Велик. Народ. Събрание.

Нашата партийна организация не само, и то първа въ града ни, взема позиция по въпроса за измѣнението на конституцията и борбата около него, но и значителна частъ отъ пригителната работа за да се яви прѣдъ избирателнитѣ урни е свършила. Оставатъ ни още три седмици до деня на избора — врѣме достатъчно за да мобилизираме и тласнемъ въ сражението цѣлата наша сила. Съ радостъ и страсть ще довършимъ ние изборната си работа. Съ смѣлостъ и вѣра въ бжднитѣ успѣхи на класата си, изобило въ България както и мѣстно въ Плѣвень, ще сложимъ прѣдъ олтаря на нашето дѣло всичкитѣ наши умение, сила и досегашна подготовка, за да отбѣлжнимъ по стълбата на побѣдитѣ до кждѣ сме се искали.

Съмнение нѣма, нито дори за нашитѣ врагове, че ако има въ града партия, на която всички акции сж проява прѣди всичко на безкористие лично и на съвършено ясно съзнание, то е нашата партия. Растящата сила на пролетарското дѣло въ града започва да безпокои буржуазнитѣ партии. Прикаската за „момчетията“ е загубила вече своето утѣшително свойство. Остава, прѣдстои ни на 5 юни т. г. — денътъ на избора — да доразбиемъ нейнитѣ остатъци; да направимъ щото отъ жарѣтъ, съ който ние ще навлѣземъ въ сражението, тѣсно сплотени единъ до другъ заедно съ всички наши съмишленици и пробудени пролетарии, отъ тази прикаска да се испарятъ и послѣднитѣ остатъци на нейния успокоителенъ за враговетѣ ни парфюмъ.

И ние ще го направимъ, ние ще го постигнемъ на 5 юни още — даваме тука тържественно нашата честна пролетарска дума!

Съ прѣзрителенъ смѣхъ и голѣмо доволство отъ постигнатото, ние ще се обрнемъ на 6 юни назадъ да поглѣднемъ какъ хроматъ слѣдъ насъ, какъ се гърчатъ отъ ядъ, че прѣдъ тѣхъ, голѣмитѣ, тѣжкитѣ, умнитѣ, старитѣ, важнитѣ, управляващитѣ партии, вчера командуващи съ силата на властта калабалка на невѣжеството и тѣ-

мотията — сж излѣзли на прѣдъ и безспирно движещи се, засилени отъ свѣтлината и топлото живително слово на социализма, вѣрватъ „момчетията“, „хлапетията“... И ще поканимъ съ подигравка тия приятели да ни стигнатъ... съ прѣчупенитѣ си кости при падането отъ властта...

Безсъмнено прѣдъ насъ ще се намира правителственната ордия — нея ние ще гонимъ. Въ нея ще се намиратъ много отъ нашитѣ познати, роднини — членове на пролетарската класа. Защото, за жалостъ, несъзнанието държи въ своята власть много още изъ раб. маса. Наша важна задача ще бжде да късаме отъ тамъ работницитѣ избиратели чрѣзъ агитационното наше слово и дѣло.

Всичко това ние ще вършимъ и можемъ да вършимъ само при едно условие: да се боримъ самостоятелно и като една чисто класова работническа организация. Така и ще се боримъ. За насъ е това не само съвършено ясно, но и немислимо другояче. Толкова по-вече когато се касае за конституционния въпросъ. Когато е дума да се мѣнява конституцията ние имаме да говоримъ за нея исцѣло както и за отдѣлнитѣ ѳ постановления. Исцѣло взета тя е организационенъ планъ на монархо-капиталистическия вселъстие въ нашето отечество. Основния камѣкъ, който чрѣзъ нея се поставя на нашата държавна организация е нейния членъ 63, който гласи: „Частната собственостъ е неприкосновена“. Това е нейно постановление ѳ придава исцѣло характера на противоположарска, класово-буржуазна. И ето защо срѣщу конституцията исцѣло ние имаме нашето максимално искание — за обществената собственостъ на всички срѣдства за производство и размѣна. *На интереситѣ на кесията и трона, ние противопоставяме тия на труда, т. е. социализма* — ето главния нашъ лозунгъ въ борбата около конституцията. Вмѣсто буржуазно-капиталистическа конституционна монархия или-же република, ние противопоставяме нашето главно искание: социалистическа република.

Но и въ отдѣлнитѣ постановления, даже върху сегашната ѳ основа, конституцията е ограничителна, непрогресивна. Доказателство за това, между друго, има въ обстоителството, че всички реакционни мѣрки и закони, съ които българската буржуазия, чрѣзъ своитѣ правителства, ни е дарявала най-щедро, сж намирали оправданието си — за сжщата тая буржуазия, разбира се — въ конституцията и нейното запазване. Естествено е, класата, която има интересъ да консервира, да задържи за свои изгоди сегашното положение, характеризирваше се съ подчинението на труда въ полза на капиталата и прѣдъ него, ще запази, и вложи още, въ конституцията ограничения на борбитѣ срѣщу това положение; на правата, които могатъ да бждатъ добри оржжия въ тѣзи борби. Съ това се и обяснява дѣто при всѣко измѣнение на нашата конституция, наричана по-рано отъ буржуазията „търновската свѣтиня“, нечиститѣ ржцѣ на консервативната по естеството си буржуазия, даже чрѣзъ своитѣ лѣваци и лѣвчари, демократи, камбанари, радикали и пр. набъркватъ се по-дълбоко изъ нея за да тършуватъ какви още свободи и правдини сж останали та да ги истрѣгнатъ изъ нея.

Има ли, прочее, интересъ класата на буржуазията да измѣнява конституцията въ на прѣдничавъ духъ? — Не, безъ съмнѣние. Такъвъ интересъ, и жизненъ, има само работническата класа. Че това е тѣй ще видимъ въ слѣднитѣ броеве на изборния ни бюлетинъ, когато ще разглѣдваме подробно прѣдлаганитѣ измѣнения на конституцията, платформитѣ на буржуазнитѣ партии въ борбата около В. Н. С. и исканията, въ името на които влиза въ сжщата борба работническата социалдемократическа партия.

Тукъ само ние сме длѣжни прѣди всичко да кажемъ: по съображенията, които изложихме нашето участие въ борбата е самостоятелно и, като пролетарска организация, ние ще се боримъ срѣщу всички буржуазни партии и листи.

Кѣмъ подобно участие призоваваме прѣди всичко пролетарската, работническата избирателска маса, а, слѣдъ това, и всички избиратели, които разбератъ, че интереса имъ е въ издигането на социализма съ неговата бойна пролетарска армия не само като стражъ на съществуващитѣ свободи, но и като вѣстителъ на нови свободи и права за народа; носителъ не само на едно честно и народно само-управление, но и на равенство и благоденствие за всички чрѣзъ социалистическата република.

Министерство на народното здраве и труда.

I.

Прѣдстоящото велико народно събрание ще има да разгледа и приеме гласуванитѣ въ последното обикновено народно събрание измѣнения на нашата конституция. Както е извѣстно, прѣдложението на демократическото правителство за сѣгаше и самиятъ съставъ на министерствата и прѣдвиджаше единъ министъръ повече, който да нѣма министерство, да бжде безъ портфейлъ. Парламентарната комисия, обаче, по извѣстни съображения, които по-долу ще изложимъ, измѣни първоначалниятъ проектъ и сложи, вмѣсто министъръ свободенъ и на разположение, девето министерство, което да се грижи за народното здраве и труда. Така се и прие отъ народното събрание.

Ние трѣба да си обяснимъ нуждитѣ,

които извикват създаването на подобно министерство; цѣлитъ и задачитъ, които то има да прѣследва и разрѣшава; начинътъ, по който се създава, или по-точно, по който се прѣдлага създаването му; и, най-сетнѣ, истинскитѣ побуждения на „демократическата“ камара. Слѣдъ всичко това ясно ще ни стане, каква печалба придобиватъ работниците въ България, ако дѣйствително се възприеме отъ великото народно събрание министерството на труда и народното здраве.

Въпросъ за създаване на държавенъ институтъ, който да се грижи за народното здраве, не може сега като новъ да се поставя. Навредъ въ културнитѣ страни, както и у насъ въ България, има подобенъ институтъ. Ние имаме дирекция за опазване общественото здраве още отъ създаването на държавата. Само че тая дирекция се намира въ вѣдомството на министерството на вътрѣшнитѣ работи, като едно отъ неговитѣ отдѣления. Такива сж и дирекциитѣ на желѣзницитѣ, пжтищата и пристанищата, на телеграфитѣ, телефонитѣ и пошитѣ, при друго министерство. Появата на държавенъ институтъ за опазване на общественото здраве се дължи на промѣната въ живота на хората която промѣна направи прѣвратъ въ самата медицина. До развитието на производственитѣ отношения въ близка до днешната имъ капиталистична форма, медицината изучаваше болеститѣ на човѣка индивидуално, не въ връзка съ неговия частенъ и общественъ животъ; затуй и борбата съ болеститѣ ставаше на лична почва: лѣкуваше се по отдѣлно всѣкой боленъ и се прѣдписваха наставления на всѣкого, какъ да се запази отъ заболѣвания. Това е епохата на личната, индивидуалната медицина, въ която и хигиената бѣше лична. Но, съ напрѣдка на положителнитѣ науки, съпадащъ съ послѣднитѣ грамадни открития въ областта на тѣхниката и приложенията имъ въ производството и размѣната, лѣкаритѣ можаха да откриятъ невидимия миръ на микробитѣ и да дадатъ нова насока на медицинскитѣ науки. Като че ли свѣтна на всички прѣдъ очитѣ. Настъпи единъ подемъ въ изучаването на медицината, който достигна до откриването дѣйствителнитѣ причини на заболѣването. Изучи се влиянието на съобщителнитѣ срѣдства (желѣзници, параходи, пжтища морски и сухи) при разпространението на епидемическитѣ болести. Узна се, колко скоро може да се прѣнесе холерата, чумата, скарлатината отъ единъ край на земята въ други. Обърна се внимание на населенитѣ мѣста и се изучиха болеститѣ причинявани въ гжсто населенитѣ градове, омърсени отъ материалитѣ на индустрията и струпването на оголелитѣ маси, извикани тамъ отъ производството и размѣната. Надникна се въ фабричнитѣ завѣдения и работилници, въ подземнитѣ галерии и мини, наврѣдъ, кждѣто интензивното производство събираше работници, безъ разлика на възраст и полъ. Узна се, че всѣка нова индустрия създава нови фактори на заболѣванията на работниците и оказва влияние върху здравето на жителитѣ въ околността на фабричитѣ ѳ. Понататкъ, хигиениститѣ продължиха своитѣ изучавания върху отдѣлнитѣ обществени групи и съсловия; върху жилищната обстановка, върху интензивността на труда и почивката на работника: върху физическия и умственъ трудъ; дневната и нощна работа и и безсъницата, причинявани отъ нея. Изслѣдванията се прострѣха и върху храната на човѣка, като се подложиха на анализа и физиологически наблюдения различнитѣ подправени хранителни продукти, приготвени да задоволяватъ слабата кесия и празния стомахъ на работника.

И тѣй, безъ да изброяваме повече модернитѣ изучавания на медицината и хигиената, ясно става, какво сложениятъ върху новитѣ производствени отношения животъ, посочилъ новъ колосаленъ отдѣлъ на медицината, нарѣченъ социална медицина и публична хигиена. Не бѣше възможно вече всѣкой да опази самъ здравето си и държавата трѣбваше да създаде новъ институтъ, който да приложи издирванията на публичната хигиена и социалната медицина.

Така се яви навсѣкждѣ институтъ за опазване общественото здраве, който пое задължения да прѣдупредява болеститѣ. Нѣма съмнение, че неговитѣ дѣйствия трѣбва да почиватъ на законитѣ на страната и слѣдователно, да не противорѣчатъ на основниятъ законъ, конституцията. Тази конституция въ всички, безъ разлика, страни почива върху принципитѣ на частната собственостъ, затуй всички закони и разпоредби по опазване общественото здраве, или не сж въ противорѣчие съ собствеността, или, ако това е нѣкждѣ противорѣчиво, не се прилага въ живота. Но институтъ за опазване общественото здраве не докосваше никакъ работническия трудъ. Здравето на работника изоставаше и изоставя на втори планъ. За институтъ на труда не можеше да се говори у буржуазнитѣ партии. Трѣбваше да настъпи едно пробуждане и организиране на работниците; да се засилятъ тѣхнитѣ боеви организации, и се издигне сѣ по-високо знамето на належащитѣ имъ искания; трѣбваше да зачестятъ демонстрациитѣ и се покаже численото и класово засилване на пролетарията, за да видимъ буржуазнитѣ партии заставени да говорятъ и пишатъ за институтъ на труда. Отъ ежедневнитѣ гробове и постелки на загиналитѣ и боледуващи работници изникна съзнанието и силата на угнетената класа, за да наложи на буржуазията институтъ на труда. Така се създаде министерство на труда въ Франция и Холандия, тѣй ще се създадатъ подобни институти другадѣ и у насъ.

Какъ се, обаче, прѣдложи у насъ отъ демократическото правителство това министерство какви му сж истинскитѣ подбуди и какъ го постигнаха другитѣ буржуазни партии, това ще видимъ въ слѣдната статия.

Изборната платформа на младолибералитѣ.

Тя бѣ печатана въ „Вечерна поща“ и „Нар. гласъ“. Тукъ я повтори почти буквално на 11 т. м. г. Д. Тончевъ, шефа на младолибералитѣ и неинъ създател, въ рѣчи, въ публично събрание.

Г. Тончевъ върви по слѣдния пжтъ. Той запущва, задрѣства, *прѣди всичко*. Слѣдъ това той подчъртава, подиръ което зачъртава, а, слѣдъ туй поправа извѣстни „клаузи“ въ конституцията и свършва съ благодарностъ, за дѣто сме чули всичко това.

Лошото, прѣди всичко въ конституцията е, че въ нея не е изрично забранено на В. С. да се занимава и съ други измѣнения, освѣнъ прѣдлаганитѣ въ проекта на обикновенното Нар. Събрание. Значи, трѣбвѣ да се приеме, че щомъ това не е забранено на В. С., то позволено му е. А това е много лошо, защото е страшно единъ день, като сесвика В. С. за нѣкакво нищожно измѣнение, да не осъмнемъ, вмѣсто съ конституционна монархия, съ република... Да се запущи пжтя на нашествующата република е първата грижа на г. Тончева. За-

щото, нали, тия работи тѣй ставатъ: ще се събератъ въ Търново всички депутати, ще се измиятъ и набѣлосатъ хубаво, ще закусятъ, ще си облѣкатъ фракветѣ и, тѣжко-тѣжко, ще идатъ въ събранието, дѣто ще се появи въпроса за републиката, ще се обсъди полегка, хубавко и спокойно и, туку-вижъ, рѣшено: нѣма веке царь, „не щемъ веке царь“ (що рѣче „Камбана“) отъ сега веке република етѣ. Народняци, напрѣдъ!

Послѣ г. Тончевъ подчъртава народния суверенитетъ. Да се помене изрично, че всички власти проистичатъ отъ народа за да не се сбъркатъ царя или българскитѣ бюдолизни политикани-царедворци. Иначе току-вижъ, че станало споръ и, или царя или народа, ще трѣбва да заведатъ дѣло за да се рѣши въпроса...

Както Я. Сакъзовъ — когато тука се сътресаваше или реформираше (помните ли, Плѣвенски работници?) — тѣй и г. Тончевъ говори изобщо за конституцията като за една глава отъ „Закона за задълженията и договоритѣ“. Тя била контрактъ, сключенъ свободно между народа и короната, та клаузитѣ на тоя контрактъ трѣбва да се пояснятъ. подчъртаятъ и пр

Разбира се, въ тази рѣчь, е затѣмено самото естество на въпроса, а, главно, класовия характеръ и происходъ на измѣненията, които се прѣдлагатъ. Колкото се касае до исканията на раб. класа, прѣдявени отъ социалната демокрация въ нейната програма — това сж нѣща, до които г. Тончевъ не слиза, той е голѣмъ държавникъ, партията му е голѣма и занятя съ много други по-важни работи... и, слѣдователно, не е за работниците, нѣма нищо общо съ тѣхъ, освѣнъ своята вражда къмъ тѣхното учение — социализма.

Разпрѣдѣляне града на изборни секции.

Съ обявлиние, № 4837 отъ 10 май т. г. общинското управление извѣстява, че, съгласно чл. 68 отъ избирателния законъ е разпрѣдѣлило града на 5 секции, съставени както слѣдва:

- I секция — отъ I, II и IX квартали;
- II „ — „ VIII кварталъ;
- III „ — „ V, X квар. и гарата;
- IV „ — „ III и IV кварталъ; и
- V „ — „ VI и VII квартали.

Въ всѣка секция влизатъ цѣли квартали, а не части.

Опрѣдѣлени сж и мѣстата за гласуване. Тѣхъ ще съобщимъ въ идния брой. Нашия комитетъ ще протестира за дѣто IV и V секция сж поставени да гласуватъ въ мѣста далечни отъ кварталитѣ имъ и, при това, въ други секции.

Съ сжщото обявление се кани всѣки да си получи избирателната книжка отъ общината, а, ако е ималъ, но я е изгубилъ — да иде да си вземе дубликатъ.

Работници избиратели — вземете си, пригответе си всички избирателнитѣ книжки!

БОРБАТА НА ДРУГИТѢ.

Политическитѣ вълци отъ нѣколко врѣме сж надѣнали овчи кожи и бродятъ надлъжъ и ширъ изъ обширната кошара на благодушното българско стадо, за да го увѣрватъ, че е врѣме да се излѣзе на паша и весело да се блѣе. Министръ Франгя въ Станимжка и Анхиало събира стадото да го увѣрва колко хубава трѣва ще поникне подъ слънцето на мартенската коалиция и какви хубости ще покрийтъ страната слѣдъ едно близко сливане на народняци и цанковисти. Д. Тончевъ въ Шуменъ и Плѣвенъ развива платформата на младолибералната партия и незнае какъ да поблагодари на патриотическата многотърпелива душа на стадото. Той не иска повече, освѣнъ само да бжде достоенъ съ едно довѣрийце, и послѣ... да бжде щастливъ да се завърне и да каже колко много е сторилъ за тая възлюблена страна. Такевъ въ Пещера дава отчетъ за дѣйността на демократическото правителство и въздиша: колко много ние още бихме направили за васъ...!

Людскановъ въ Пирдопъ и Казанлъкъ чъртае реформитѣ, които проектиратъ за обикновеното народно събрание (какъвъ хитъръ вълкъ!). А радикалитѣ, съ Фаденхетъ въ Стара-Загора и съ Дерманчевъ въ Махлата, развиватъ конституционната си платформа.

Овцитѣ и вълцитѣ се сприятелиха, Кажете сега, не е ли това прѣлѣстна политическа идилия!

Търговцитѣ въ София и провинцията водятъ прѣговори съ царската коалиция за съвмѣстно дѣйствие въ прѣдстоящитѣ избори за великото народно събрание. Всѣки на своето мѣсто: търговцитѣ и лихваритѣ при партията на лихваритѣ и търговцитѣ, готвяща се да увеличи косвенитѣ данѣци и намали прѣкитѣ. Работниците сжщо така трѣбва да потърсятъ своята партия, за да не бждатъ повече мамени и измѣчвани.

Общодѣлството и компромиситѣ. Както е извѣстно миналата година конгресътъ на „обединенитѣ“ рѣшително се изказа противъ всѣкакви компромиси. Ние тогава казахме

че това рѣшение е за хаплювцитѣ, а не за „умнитѣ“ въ обединената. Още не се изтекла една година и умнитѣ се свикват на конференция, за да рѣшатъ пакъ въпроса за или противъ компромиситѣ? Ще възражатъ, че такива работи само въ конгреситѣ могатъ да се рѣшаватъ. Да, но при „обединената“ може и инѣкъ: конгреситѣ-за хаплювцитѣ, а за умнитѣ-конференция или нѣщо друго. Тѣмнитѣ политикани искатъ и конференцията рѣшава-компромиси! . . . но само на мѣстна почва, ако условията . . . и пр. И наблюдавате слѣдъ това най-разнообразни комбинации: въ Орѣхово-широки съземледѣлци; въ Ямболъ-сѣщо; Търново-тоже; въ Дрѣново-широки, радикали и демократи. Може би това сж само опити, но не окончателно стѣкмени комбинации-ще кажете вие?—Не се съмнѣваме. Обаче, все пакъ комбинации твърдѣ разнообразни и твърдѣ много ще има да видимъ до деня и въ самия денъ на изборитѣ. По мръсна гавра съинтереситѣ на работницитѣ, които стоятъ още въ обединената, отъ тая неможе да има.

Малнитѣ вълци сжщо като голѣмитѣ свои братя трѣватъ да бродятъ. Въ селата Каменець, Левски, Пордимъ на 8 май се е явилъ новопокрѣстения цанковистъ Цоню Бришляновъ и държалъ агитационни прѣдизборни рѣчи. Развивалъ своята мисль около проектиранитѣ измѣнения въ конституцията. Защищавалъ измѣненията на чл. 17 и пр. по общоизвестната буржуазна формула.

Плѣвенскитѣ радинали на 8 май свикватъ събрание, за да се занимаватъ съ своята дѣйностъ по прѣдстоящитѣ избори. Понеже въпросътъ за радикалдемократитѣ е жизненъ, то единадесетъ души не посжжпили своето врѣме да се явятъ на поста си; само останалитѣ до 65 не благоволили да додатъ! . . . И отложило се . . .

Всички партии въ разнитѣ градове свикватъ околийски партийни събрания и рѣшаватъ въпроса за своето участие въ изборитѣ. Всички сж за участие въ изборитѣ и за компромиситѣ. Буржуазията се мобилизира и обединява.

Конгресътъ на българския женски съюзъ въ Плѣвенъ на томината недѣля тая година, слѣдъ като си блѣска главата да дири правата на жената затворени въ пазвитѣ на конституцията, намѣри, че само недоглеждането на правителствата въ смисъла на конституцията е прѣчило на женитѣ да използватъ тия скрити съкровища и рѣшава: изпращатъ цѣлувки на Гешевъ за даденото негово обѣщание, че ще ратува за правата на жената; запазватъ въ сърдцето си вѣрата, че той ще изпълни кавалерски думата си. И още ще гледатъ въ ржцетѣ всички партии, които иматъ написана съ грѣшно мастило програма съ правата на жената.

До днесъ нито Гешевъ за кавалерската си дума се сѣща, нито другитѣ партии въ своитѣ изборни събрания се спиратъ върху правата на жената. Съюзътъ и петицията до великото народно събрание ще изпратятъ. Но нито петицията, нито надеждитѣ и благитѣ упования ще помогнатъ. Само социалдемократията издига рѣшително своя гласъ за равноправието на жената.

„Обединенитѣ“ разединители на работницитѣ въ България отъ „половинъ хилядната софийска организация“ на общодѣлцитѣ сж опрѣдѣлили своята листа на кандидати за прѣдставители въ В. Н. С. Това идейно вавилонско столпотворение ще бжде много точно прѣдставено въ В. Н. С., ако неговата майка-буржуазия благоволи да го допустне тамъ, отъ всепознатитѣ нижеслѣдующи, но съвсемъ неприязнено следващи единъ другитѣ, г-да: Янко Сакъзовъ—Григоръ Василевъ, Бакаловъ—Харлаковъ, Евтимъ Николовъ—Карпузовъ и пр. и пр. Всѣки ще признае, че на този букетъ липсва само карамфилчето Ил. Януловъ. Съчетанието е чудесно. Пѣсенята би рѣкла:

Адъ ужасенъ с' рай,
Декември съ Май.

Само че тукъ не еднички влачащитѣ се подиръ обединителската фразеология повърхностни и несъзнателни работници, но и самъ Сатаната не би позналъ кой е рай,

кой — Мая. Парфюма на тоя букетъ отъ м . . . трѣне ще бжде една финна фразеология, нѣкждѣ съ социалистически словоизлияния украсена. Очевидно въ тази общодѣлска организация, дѣто много се говори на намѣкнатитѣ и мѣкнати въ нея работници за половинъ хиляди, просвѣтата и социализма сж такива, че никога тѣзи работници не ще узнаятъ на хилядата половината колко е.

Камбанарството на младолибералитѣ. „Св. слово“ — органъ на тончевиститѣ — пише: „Ако правителството и неговитѣ подражатели иматъ едно знаме, на което е написано „права и прерогативитѣ на короната“, то всички останали политически групировки трѣбва да се събератъ подъ друго едно знаме, съ надписъ: „правата на народа“.

Тѣзи блокарски словеса сж, очевидно едно прошение отъ най-камбанарски характеръ, което, обаче, ще остане безъ последиствие тѣй като носи стара гербова марка — отъ врѣмето още на бившето либералско управление, когато се употрѣбяваха „трѣвенски въглища“ за българската държавна машина.

Днесъ вече, особно работницитѣ не бива да се ловятъ на подобни вѣдици „народни“. Ето, дори въ царството на една коалиция, калпавия грошъ на буржуазното коалиране не върви много.

Вълци, дирятъ агнета — за да ги управляватъ . . . мѣдро.

Хасль либералитѣ, т. е. радославиститѣ, които напоследѣкъ черпятъ сила за животъ въ и отъ смъртта — извѣстно е какъ сбиратъ мухитѣ надъ труповѣтѣ на своитѣ покойни партизани: като обѣщаватъ по гологанъ за всѣко мрикѣ — ще дѣйствуватъ почти всждѣ изъ царството въ коалиция съ стамболовиститѣ по изборитѣ за В. Н. С. И, понеже сж си лика-прилика, ние мислимъ, че смъртта, както приживѣ е почнала да ги обединява, въ качество на трупове политически не само ще ги обедини, но и ще ги оеднакви, ако не напустнатъ табихетитѣ си и агитациитѣ съ мъртвитѣ.

Работницитѣ-избиратели, нѣматъ и не бива да иматъ нищо общо и съ тая коалиция на смъртта. Тѣ трѣбва да слѣдватъ само апелътъ и живота на социалната демокрация, защото въ нея е не миналото, гробищата, а борбата, т. е. живота, бждащето.

Съ специално окръжно, централното бюро на тончевиститѣ е завило юларитѣ на

НАШАТА БОРБА.

Квартални събрания станаха на 30 априль въ кварталитѣ V, VI, VII, и VIII. Говориха другаритѣ: Дунчевъ, Нечевъ, Табачкинъ и Бърдаровъ на тема: „царската коалиция и работницитѣ“. Въ V кварталъ събрание то бѣше посѣтено отъ 35 души, въ VI — отъ 40, въ VII — отъ 45 и въ VIII — отъ 80 — освѣнъ организираниитѣ.

По сжщиятъ въпросъ на 8 май стана квартално събрание и въ другата секция на VIII кварталъ, посѣтено отъ 40 работници — сжщо освѣнъ организираниитѣ.

Мощното, енергично слово на социализма вече упражнява своето влияние; работницитѣ отъ кварталитѣ, лѣгани и измамвани до сега отъ всевъзможни политически лисици, се пробуждатъ и сплотяватъ, за да издигнатъ своя юмрукъ противъ партиитѣ на грабежа и безчестието.

Голѣмо публично събрание. На 3 май вечерята, по случай минаването на др. Георги Кирковъ прѣзъ града, мѣстниятъ партиенъ комитетъ свика въ салона на Коста Лазаровъ публично събрание. Маса работнически свѣтъ бѣше изпълнила голѣмия салонъ, дошла да чуе отличния социалистически ораторъ. Др. Кирковъ въ една пламенна, мощна рѣчь направи прѣгледъ на политическото положение, създадено отъ борбитѣ на партиитѣ около измѣненията на конституцията. Вѣрната характеристика, която той направи на господарскитѣ партии, включая радикалдемократическата и общодѣлската, бѣше едно жестоко изобличение на цѣлата съврѣменна алчна българска буржуазия и

„г. г. прѣдсѣдателитѣ на окръжнитѣ бюро“ и ги отпуска свободно да си търсятъ чаиря, като дирятъ „коалиции“, компромиси изборни кой съ когото може и кой както може.

А викаме, че народа е много деморализиранъ — лжже всѣкиго който му падне и както му падне!.. Това е въ природата на всички буржуазни партии: отъ горѣ имъ прѣпоржчватъ да не пробиратъ сега ни личност, ни принципъ, а сетнѣ ще говорятъ, че страшно е деморализирана народната маса — служи всѣкому. Както вчера демократитѣ теоретизираха невѣжеството и хюкюматчилжка за да ги използватъ, а сега ще ги осждатъ, тѣй всички буржуазни партии се отнасятъ къмъ работническитѣ избирателски маси. Лжже го до дѣ го възсѣдне, за да го използва подъ проклятието, че съ разврата си вмирисвалъ политическата атмосфера.

На работницитѣ остава да разбератъ, че по тоя начинъ всички партии на буржуазията ще се отнасятъ съ тѣхъ; да скѣсатъ еднажъ за винаги съ тѣзи партии и да гласуватъ, да се борятъ само чрѣзъ социалната демокрация за себе си, за своята класа.

А демократитѣ ги нѣма никакви сиромашинкитѣ. Ужъ отчетъ за народното прѣдставителство щѣха да даватъ, а пѣкъ хептенъ се шашардисаха отъ падането насамъ. Зеръ отъ круша пада човѣкъ па се сбърква, та . . . Нѣма оня салтанатъ: да надокарашъ селения съ каруци и по команда, та да натѣпчешъ читалищния салонъ, вмирисанъ на царвули и чесанъ, па да излѣзе Малиновъ да се разглаголи за „слабитѣ“, за „хармонията“ . . . А че слѣдъ него Салабашевъ съ кашата . . . па ура, па куражъ . . .

Е, г-да демократи, помнете ли тия далечни врѣмена, като на сънъ ей тѣй . . .

Работници, глѣдайте и смѣйте се, куражъ и вѣра въ своето дѣло почерпете! Печения гжлжбъ падна отъ ржката на демокрацията и тя си заспива, леко и приятно-за да си почине. Че иде денъ, по-късенъ, за нови и по-голѣми лжжи и обѣщания и, тогава, ще видите какъ ще се събуди и ще бодрствува на мѣстото на уморилитѣ се или падналитѣ нейни родни братя: цанковисти, народняци — нашата „демократия“.

До дѣто вие, работници-избиратели, скачате отъ лжжа на лжжа чрѣзъ разнитѣ буржуазни партии, вие ще бждете само маши на другитѣ въ ваша вѣрда. Съзнайте това и борете се съ социалната демокрация!

въ нея, да я изострятъ и тикатъ напрѣдъ. Класовата борба около измѣненията на конституцията, като магнитна сила раздвоява силитѣ на нашето общество и ги разпрѣдѣля на два полюса — *къмъ капитализма и къмъ социализма*. Обитаема срѣдина въ полето на тия дѣйствующи сили нѣма. Мѣстото на работницитѣ е къмъ тѣхния естественъ полюсъ — къмъ социализма. Къмъ тоя полюсъ въ днешния моментъ ние трѣбва да привлѣчемъ колкото се може по-голяма маса работници и съ тѣхнитѣ обединени усилия да вървимъ на смѣла, рѣшителна борба противъ капитализма и монархизма.

Прѣвъзходната рѣчь на др. Кирковъ бѣше посрѣщната, прѣкъсвана и изпратена съ възторжени удобрения.

Нашата изборна бюлетина. На тая тема говори др. Тодоръ Лукановъ въ другарската срѣща на 7 май въ салона на Бр. Калпазанови. Срѣщата, въпрѣки лошото врѣме, бѣше добръ посѣтена. На лекъ и разбранъ за работницитѣ языкъ др. Лукановъ изтъкна какво значение придава социалдемократията на изборната бюлетина. Имената на кандидатитѣ въ нашата листа сж носители на единъ принципъ, за който съзнателниятъ пролетариятъ се бори, а бюлетина е и трѣбва да бѣде едно оръжие въ борбата за тържеството на тоя принципъ. Изборътъ не е едно срѣдство за печелене мандати, а срѣдство за издигане съзнанието и обединение силитѣ на работническата класа. Буржуазията и нейнитѣ партии нѣматъ нѣкакъвъ новъ принципъ да осъществяватъ и затова не подбиратъ срѣдствата за използване бюлетината, само и само да запазятъ съществующия принципъ на грабежъ и потисничество. За тѣхъ всичко, което може да докара повече депутатски мѣста, е позволено. Тѣ могатъ да откупватъ гласоветѣ на избирателитѣ или да ги ограбватъ съ измама. Социалдемократията се опира само на съзнателното използване на бюлетината. Упражнението на избирателното право за работника трѣбва да бѣде не едно священно таинство, което се извършва слѣпо и съ страхопочитание къмъ всесилната власть, а единъ съзнателенъ и смѣлъ актъ, извършенъ съ съзнание великата задача, която се прѣслѣдва.

Публично отчетно събрание. На 8 май сутринята въ работническия клубъ се свика публично отчетно събрание, на което др. Ал. Дунчевъ, избранникъ на подлежащитѣ на воененъ данѣкъ, даде отчетъ за работата на комисията по облагане съ воененъ данѣкъ подлежащитѣ на такъвъ младежи и други граждани.

Споредъ закона за военния данѣкъ, приетъ отъ XIV обикновено народно събрание на 29 XI 1910 год., публикуванъ въ „Държавния Вѣстникъ“ отъ 31 декември с. г., прѣдвизжда се една комисия която, въз основа даннитѣ и свѣдѣнията добити за състоянието на подлежащитѣ на воененъ данѣкъ, рѣшава въпроса за опрѣдѣляне данѣка по вишегласие. Тая комисия се състои отъ финансовия началникъ за прѣдседателъ, и членове: единъ чиновникъ отъ финансовата администрация, общин. кметъ на града или селото или неговиятъ замѣстникъ, отдѣто е лицето и едно лице, избрано за три години отъ подлежащитѣ на воененъ данѣкъ въ всѣко село или градъ (чл. 16). Ако облажениятъ съ воененъ данѣкъ е недоволенъ отъ рѣшението на тая комисия, той може да обтѣжи това рѣшение прѣдъ *контролната комисия*, която засѣдава въ окръжното финансово управление и се състои: отъ окръжния финансовъ началникъ, като прѣдседателъ, единъ чиновникъ отъ финансовата администрация, назначенъ отъ министра на финансиитѣ, членъ, и двама членове отъ окръжната постоянна комисия. Тая комисия се произнася не само по постѣпилитѣ тѣжби, но изобщо по дѣйствиата на първоначалната комисия. Тя може да качва и намалява данѣка. При разногласие на двѣтѣ комисии, отдѣлението за прѣжитѣ данѣци рѣшава въпроса по същество (чл. 19). Противъ рѣшенията на контролната комисия и отдѣлението на прѣжитѣ данѣци въ 15 дневенъ срокъ се подаватъ тѣжби прѣдъ *върховната комисия* при ми-

нистерството на финансиитѣ, състояща се отъ юристконсулта, началника на отдѣлението за прѣжитѣ данѣци и единъ делегатъ на военното министерство. Рѣшенията на тая комисия сж окончателни (чл. 20).

Вижда се, че съставътъ на разнитѣ тия комисии, които опрѣдѣлятъ и рѣшаватъ въпроса за военния данѣкъ, е чисто бюрократически и нагоденъ така, че да бѣде едно послушно оръжие въ рѣцѣтъ на държавата за грабежъ. Само въ първоначалната комисия отъ четиретѣ члена *единъ* влиза по изборъ, — всички останали сж лица, опрѣдѣлени отъ закона и то не други, а най-изпеченитѣ оръдия на властта.

Отъ такива комисии очевидно данѣкоплатцитѣ нищо добро за себе си не могатъ да очакватъ, освѣнъ едно добро кожодерство.

При това самиятъ воененъ данѣкъ, независимо отъ размѣра му, е едно държавно обирничество, което най-много тежи на работническата класа. Само отъ гр. Плѣвенъ подлежащи на воененъ данѣкъ има 600 души, отъ които повече отъ 400 сж работници. Имотнитѣ сж единъ незначителенъ процентъ.

Милитаристическиятъ данѣкъ изпква като едно безобразие толкосъ по-голъмо, като се вземе прѣдъ видъ, че съ такъвъ се облагатъ почти само ония, *на които здравословното състояние е окончателно подорвано. Споредъ единъ отъ лѣкаритѣ, случайно явилъ се въ едно отъ засѣданията на комисията, отъ освободенитѣ отъ военна тежба шивачи въ града и, слѣдователно, подлежащи на облагане съ воененъ данѣкъ, по неговитѣ по-раншни свѣдѣния, всички били туберкулозни!* Това е просто поразяващо. И въпрѣки чл. 2 отъ закона комисията почти всички облага. Изгубили своето здраве за изграждане величието на капитализма, тия нещастници трѣбва да погребатъ послѣднитѣ останки отъ живота си и за милитаризма.

Нашиятъ другаръ Александръ Дунчевъ е настоявалъ прѣдъ комисията за точното изпълнение на чл. 2, като е искалъ да се

покани въ засѣднията на комисията и единъ лѣкаръ, който да констатира здравословното състояние на освободенитѣ отъ военна служба, прѣди да се облажатъ съ данѣкъ. Комисията не се е съгласила и е искала всѣки да си прѣдстави медицинско свѣдѣтелство. Очевидно, това се прави съ единствената цѣль да се облажатъ съ данѣкъ и ония, които иначе биха могли да бѣдатъ освободени отъ такъвъ.

При всичко това, по енергичното застъпване на др. Дунчевъ, данѣкътъ на мнозина е билъ сравнително леко разпрѣделенъ.

Другитѣ комисии, може би, ще искатъ да унищожатъ слѣдитѣ отъ застъпничеството на др. Дунчевъ въ първоначалната комисия. Това още единъ пѣтъ ще доде да ни убѣди, че цѣлиятъ тоя институтъ за облагане съ воененъ данѣкъ е само едно оръжие на капитализма и милитаризма.

Социалдемократията е противъ подобни институти, противъ военна данѣкъ и противъ всички данѣци, които работническата класа и малоимотнитѣ плащатъ. Тя е само за прогресивниятъ данѣкъ върху капитала.

Отрадно е явлението, дѣто подлежащитѣ на воененъ данѣкъ сж избрали въ комисията за свой застъпникъ именно членътъ на работническата социалдемократическа партия — др. Ал. Дунчевъ. Това показва, че социализмътъ въ тѣхнитѣ очи е спечелилъ довѣрието да бѣде тѣхенъ защитникъ и застъпникъ.

Отчетъ за дѣйността на комисията по облагане съ воененъ данѣкъ др. Александръ Дунчевъ даде и въ IX кварталъ на 8 май слѣдъ обѣдъ. Такива квартални отчетни събрания ще станатъ по редъ и въ другитѣ квартали.

14 того, въ сѣбота вечеръ, отъ 9 часа въ бирария Бр. Калпазанови

ДРУГАРСКА СРѢЩА

съ отбранъ материалъ и забавителна частъ.

Въ недѣля, 15 май, квартални събрания на 4 мѣста. Увѣдомете се за тѣхъ отъ афишитѣ и отъ кварталнитѣ си!

За Работнически Вѣстникъ!

Още единъ брой и Работнически Вѣстникъ встъпва въ своята петнадесета годишнина. Четирнадесетъ години неуморна, тежка, но славна борба стои задъ Работнически Вѣстникъ. Почналъ своето излизане въ врѣмето на първото пробуждане на българския пролетариатъ, Работнически Вѣстникъ цѣли четирнадесетъ години е стоялъ на чело на всички негови борби; водейки го стѣпка по стѣпка изъ стрѣмния пѣтъ на неговото организиране и класосъзнаване, зовейки го винаги напрѣдъ въ борбата за осъществяване на социализма!

Заобиколенъ отъ идейната атмосфера на дребната буржуазия, която замъгляваше още първитѣ проблѣсъци на пролетарското съзнание, Работнически Вѣстникъ можа още въ самото начало, въ това отдалечено отъ насъ врѣме, да запади и винаги да държи високо горящъ факела на освободителното социалистическо слово. Прѣскащъ свѣтлина въ тъмнината на работническото несъзнание, Работнически Вѣстникъ неуморно зове работницитѣ къмъ организация и просвѣта. Затова историята на Работнически Вѣстникъ е история на постепеното, но сигорно и неприкъснато пробуждане, класосъзнаване и организиране на българския пролетариатъ. Заедно съ самото освободително движение на пролетариата, Работнически Вѣстникъ прѣживя всичкитѣ негови първоначални трудности, за да ги най-сетнѣ прѣудолѣе, да застане здраво на краката си и заедно съ излизания вече отъ своето юношество български пролетариатъ да извика: азъ се калихъ въ огъня на барута на житейскитѣ бури и днесъ стоя тукъ непоколебимъ срѣщу всичкитѣ врагове на работническата класа!

Работнически Вѣстникъ завършва своята четирнадесетъ годишнина съ 4300 прѣдплатили абонати. Въ продължение на послѣднитѣ двѣ години той почти удвои числото на абонатитѣ си. Но тоя голѣмъ успѣхъ на Работнически Вѣстникъ е само начало на неговото масово разпространение и проникване въ срѣдата на работническата класа. На съзнателнитѣ работници прѣдстои сега да положатъ всичкитѣ си усилия, за да встъпи Работнически Вѣстникъ въ петнадесетата си годишнина съ много по-голъмъ брой абонати.

Никога нуждата на единъ боевъ органъ на съзнателния пролетариатъ, който да буди работническитѣ маси и да ги зове на борба подъ знамето на социализма, не се е чувствувалъ така силно, както въ днешния моментъ. Буржуазията разполага съ единъ многоброенъ и широко разпространенъ печатъ, прѣд-назначението на който е да държи въ духовно робство работническитѣ и народни маси. За тая цѣль буржуазията е открила, чрѣзъ дневната и желта преса, една ожесточена борба противъ социалдемократията, като затова си служи съ най-долни клевети, лъжи и инсинуации. Да отрови съзнанието на работницитѣ съ заблуждения, корупция и булевардни сензации — ето задачата на дневната буржуазна преса.

Прочее, всички на работа за успѣхитѣ на Работнически Вѣстникъ, на пукъ на неговитѣ врагове!

Настоятелъ на вѣстника е др. Димитръ Пецовъ.